

ACOD- ONDERWIJS ONDERAFDELING GEPENSIONEERDEN

Secretariaat: Bagattenstraat 158 - 9000 Gent
Tel.: 09/269.93.40
Fax: 09/269.93.44

Mededelingenblad CONTACT

Jaargang 33 nr.3 maart 2006

Genoteerd:

Hiaat in de euthanasiewetgeving leidt tot schrijnende situaties in de praktijk.

Mensen die via een wilsbeschikking te kennen geven dat ze willen sterven wanneer hun hersenfuncties onomkeerbaar zijn aangetast, hebben enkel **recht op euthanasie wanneer ze in coma zijn**.

Mensen die in een **toestand van bewustzijn** verkeren, maar waarvan de hersenfuncties wél verregaand en onomkeerbaar zijn aangetast, hebben **geen recht op euthanasie**. Zij kunnen evenwel afgekoppeld worden van voeding en van vocht, waardoor ze pakweg twee weken later overlijden aan de gevolgen van uitdroging.

In België kan euthanasie in de regel enkel uitgevoerd worden bij wilsbekwamen. De enige uitzondering op de regel, zijn mensen die vooraf via een wilsbeschikking duidelijk hebben gemaakt dat ze willen geëuthanaseerd worden op het moment dat ze in een onomkeerbare coma komen. Dat euthanasie kan via een wilsbeschikking weten veel mensen. Maar dat **euthanasie alleen kan bij coma** indien **een verregaande dementie of een andere aandoening zich voordoet die de hersenfuncties onomkeerbaar aantast**, weten de meeste mensen niet.

VUB- professor, Wim Distelmans roept op om de euthanasiewetgeving uit te breiden, teneinde dergelijke schrijnende situaties te voorkomen.

Artsen die vaak met de zoektocht naar een waardig levenseinde te maken krijgen, zoals Wim Distelmans en de Gentse professor huisartsengeneeskunde, Marc Cosyns, worden dan ook zeer vaak geconfronteerd met mensen die een vertekend beeld hebben van wat kan en niet kan. "Ik krijg bijna dagelijks patiënten op consultatie die met veel moeite een wilsbeschikking hebben geschreven", zegt Wim Distelmans. "We moeten hen dan duidelijk maken dat wat ze vragen, op legale wijze niet kan. Dat is pijnlijk en leidt tot veel teleurstelling. Het enige wat we wél kunnen zeggen is dat **de wet op de patiëntenrechten in beperkte mate soelaas biedt**. Wie in zijn wilsbeschikking laat opnemen dat voeding en vocht moeten afgesloten worden, heeft **dáárop alleen** recht. Dat is vandaag de mildste situatie voor mensen die lijden aan een verregaande vorm van **dementie** of waarvan de **hersenfuncties onomkeerbaar aangetast** zijn door uitzaaiingen van een kanker naar de hersenen toe, of omwille van een andere aandoening.

Ook Marc Cosyns pleit ervoor om de bestaande euthanasiewetgeving uit te breiden in de richting van "de aangetaste hersenfuncties". "Bijna alle vragen die ik omtrent de wilsbeschikking krijg, hebben te maken met mensen die euthanasie willen bij een vergevorderde dementie. Dat is wat nabestaanden in de praktijk vaak meemaken: ze zien hun ouders wegwijnen in een rust- en

verzorgingstehuis. Ze zien hoe hun ouders hun partner en kinderen niet meer herkennen en ze willen dat zelf niet meemaken.”

Volgens Wim Distelmans leidt dat hiaat in de wetgeving in de praktijk soms tot een levensverkorting van enkele maanden. “Sommige mensen kiezen ervoor om euthanasie te vragen op een moment dat ze nog wilsbekwaam zijn, uit schrik dat ze het enkele maanden later, wanneer de aandoening hen wilsbekwaam heeft gemaakt, niet meer zullen kunnen vragen. Het cynische is dat er op die manier kwaliteitsvolle levensmaanden verloren gaan”.

Momenteel ligt een wetsvoorstel van VLD- senator Jeanine Leduc op tafel die de uitbreiding van de euthanasiewetgeving vooropstelt.. Naast een uitbreiding voor “aangetaste hersenfuncties” voorziet het wetsvoorstel ook in een uitbreiding naar minderjarigen en een verplichte doorverwijzing van de patiënt indien de behandelende arts geen euthanasie wil uitvoeren.”

In 2002 werden twee nauw op elkaar aansluitende onderzoeken opgestart door de onderzoeksgroep “Zorg rond het Levens einde” van de Vrije Universiteit Brussel (VUB), waarvan de resultaten in de decembereditie van **Huisarts Nu** verschenen.

De belangrijkste vaststelling is dat patiënten die om euthanasie verzoeken, gedreven worden door de angst voor oncontroleerbare pijn en andere symptomen en de vrees om de omgeving tot last te zijn. Ook de wens om op een waardige manier afscheid te nemen van het leven speelt een rol. Maar ook de artsen zijn vaak bang voor de vraag naar euthanasie, waardoor de vraag wordt vermeden, geminimaliseerd of genegeerd.

Kardinaal Daneels verzet zich tegen de uitbreiding van de euthanasiewet, dat is uiteraard zijn goed recht, maar door de manier waarop hij het heeft gedaan, is hij wel erg kort door de bocht gegaan. Tijdens zijn kersthomilie had hij het in de passage over “de bejaarden met Alzheimer of andere handicaps, **de wilsbekwamen waar anderen dreigen te beslissen of ze nog blijven leven of best uit het leven weggaan.**” **Spijtig, maar een homilie leent zich niet voor zo’n demagogisch trucje.**

Het maatschappelijk draagvlak om te zeggen dat **niemand over de dood van een ander mag beslissen, is zo goed als universeel.**

Daarin verschilt de euthanasie als handeling die enkel **op uitdrukkelijk verzoek** van de betrokkenen kan en zal uitgevoerd worden, dan ook volledig van moord. Hier steunt euthanasie dan ook op een breed maatschappelijk draagvlak, vertaald in **een brede parlementaire meerderheid**, die de mening weergeeft van mensen die lang en nutteloos lijden als zinloos beschouwen en het beëindigen ervan als een daad van mededogen beschouwen. Niemand kan verplicht worden om te kiezen voor euthanasie en iedereen respecteert de wil van zij die willen sterven met het lijden en de pijn die zijn God voor hem heeft voorbehouden. **De kardinaal trekt dus van leer tegen een situatie die er niet is en die ook niemand wil.**

De huidige wetsvoorstellen handelen over het vastleggen van een wilsbeschikking om wel degelijk geëuthanaseerd te worden als “ik” dement word, maar “ik” die wil niet meer kan uiten, net vanwege het feit dat “ik” dement geworden ben.

Dat de kardinaal nu het schrikbeeld oproept van een samenleving die de “Endlösung” zou plannen op haar dementerende burgers, is zijn ambt, zijn persoon en zijn intelligentie **onwaardig.**

Compilatie o.a. uit De Morgen, Algemeen, dd. 14 januari 2005, door Tom Cochez,

dd. 9 december 2005, door Tom Cochez,

dd. 27 december 2005, Standpunt door Yves Desmet.

Wordt vervolgd in het volgende Contactnummer : *een modelformulier “Wilsbeschikking”, conform de “25594 Moniteur belge-13.05.2003-Belgisch staatsblad” (belangrijke juridische voorwaarden)

*overgenomen uit de <http://www.gezondheid.be>

Onze activiteiten:

1. Op dinsdag 14 maart 2006 gaat de informatienamiddag door omtrent het Woon- en Zorgcentrum DOMINO, St.-Margrietstraat 36 te Gent.

We verwachten de deelnemers **om 14u in de Polyvalente zaal, Sint Margrietstraat 36 te Gent**, waar de heer Martin Seeuws ons te woord zal staan.

De instelling omvat de volgende eenheden : twee serviceflatgebouwen, een rust-en verzorgingstehuis en het rusthuis "Tempelhof". We kunnen 3 types van serviceflats bezoeken.

Naast een algemene introductie, gegeven door de directie van het Woon- en Zorgcentrum, zullen **uw individuele vragen** aan de orde komen.

2. Daguitstap naar "Onbekend Frans-Vlaanderen: Dèvres en Boulogne" op donderdag 16 maart 2006

Ter herinnering :

Vertrek: 6u15 u. aan de Park & Ride Parking E-17, Land van Rhodelaan, Gentbrugge

Programma:

6.15u Vertrek

9.00u Koffiestop

9.30u Vertrek naar **Dèvres**: heel interessant geleid bezoek aan een faiëncebedrijf in volle werking, waar we de productie "zien" geboren worden: van grondstof tot afgewerkt meesterwerkje ... en er komt nog heel wat handwerk bij kijken. Zeker de moeite waard!

12.30u Naar **Hucqueliers**: middagmaal:

- gebakken forel + roomsaus, varkensgebraad met groenten en frietjes, als dessert taart van het huis + koffie.

's **Namiddags** via Willewine en door het Woud van Bonen naar Bonen/**Boulogne**: door de stad naar de haven voor een bezoek aan **NAUSICAA**: het allergrootste zee-aquarium van Europa, echt reuze interessant, zowel voor kenner als voor leek, en je komt er zeker tijd te kort. Daarna via de kustroute over **Wimereux** en langs de Opaalkust naar Marquise ... en dan het Boonse en Artesische binnenland in naar het "Engelse" stadje Gisene van Hendrik VIII, langs de grens tussen Engeland en Frankrijk en stop in het "Franse" stadje van Frans I, waar we een heerlijk bereide 'picon' (of iets anders) kunnen genieten aan een bucolisch meertje. Vervolgens rijden we over Noord-Elseke – Ruisscheure – Walskapel en Hazebroeck naar **de SCHREVE**, waar we **het avondmaal** gebruiken. Hierbij kan je een typisch streekbiertje van de Westhoek drinken (o.a. Hommelbier – Kapittel Blond - ...). Daarna supercontent naar huis.

3. Op donderdag 6 april 2006: daguitstap "Terug naar Oosterdonk".

Vertrek: 8u30 Park & Ride Parking E-17, Land van Rhodelaan te Gentbrugge

Prijs: leden S-Plus: € 33
niet leden : € 38

Inbegrepen: Begeleiding van een gids (volledige dag) – Rondrit – soep of koffie – eenvoudige lunch – busvervoer – fooi chauffeur.

De laatste tweehonderd jaar heeft Antwerpen heel wat land ingepalmd om zijn positie als wereldhaven te kunnen behouden. Tijdens deze daguitstap rijden we langs restanten van woonkernen van verdwenen polderdorpjes die opgeofferd werden voor de havenuitbreiding. U maakt kennis met de dokken, de fabrieken en de spoorwegen die in de plaats kwamen.

Programma:

8.30u: vertrek

10.15u: rondrit langs de verdwenen stadsdelen, bezoek aan het aanwervingslokaal van de havenarbeiders, wandeling Noordkasteel.

11.15u: pauze met soep of koffie

13.00u: eenvoudige lunch

14.30u: busrondrit moderne haven, aandacht verdwenen polderdorpen.

16.00u: pauze Lillo Fort.

16.30u: langs Dole terug naar Antwerpen

17.00u: einde en terug naar Gent

Inschrijvingen kunnen nog vóór 20 maart 2006:

a) stuur de antwoordstrook op aan het adres van: Francine vander Graaf, Handbalstraat 15 te Gent, voor zoverre u nog NIET EERDER hebt ingetekend voor die uitstap. (zie achteraan in het blad)

b) stort het verschuldigde bedrag op **rekening 001-1173234-95 van Gepensioneerden ACOD-Onderwijs Gent**, met vermelding "Oosterdonk", aantal leden S-Plus, aantal niet-leden.

4. Op donderdag, 20 april 2006, een multiculturele wandeling: "amuse-gueule met een exotisch tintje in Gent." (let op, eigen vervoer !)

In vier uur tijd gaan we naar 4 verschillende restaurants: eerst een aperitief met een hapje, vervolgens een voorgerecht met een drankje, dan het hoofdgerecht met nog een drankje en tenslotte koffie met zoetigheden. Deze ontdekkingstocht wordt gekruid met sappige verhalen over de verschillende keuken- en eetgewoontes. Zo komt u tijdens deze wandeling misschien te weten wat het verband is tussen paella en overspelige vrouwen, of waarom Indiërs zo pikant en gekruid eten en hoe u zich best gedraagt als u aan tafel zit met Chinezen. De tocht van het ene restaurant naar het andere gebeurt te voet en houdt via een gids een rijkdom aan cultuurhistorische informatie in.

Afspraak om 11.40 u. - Vrijdagmarkt te Gent, - aan het standbeeld van Jacob Van Artevelde. We vertrekken stipt om 12.00 u.

Dit is een provinciaal georganiseerde activiteit voor S-Academie Oost-Vlaanderen. De plaatsen zijn beperkt! Inschrijven ten laatste op 16 maart 2006, zie de inschrijvingsstrook achteraan het Contactblad.

Prijs leden S-Plus : € 50,00

Prijs niet-leden S-Plus : € 55,00. te storten op de rekening 001-1173234-95 van ACOD-Onderwijs, gepensioneerden te Gent.

Activiteiten in projectfase.

1. Op dinsdag, 25 april 2006, een dag met bezoek aan het Provinciaal domein te Raversijde.

Het Provinciaal Domein Raversijde werd opgestart in 1988 en wordt steeds verder uitgebouwd. De kern wordt gevormd door het voormalige Koninklijk Domein van Leopold II die er een houten verblijf liet op bouwen. Dit verdween in 1914 toen de Duitsers het domein ombouwden tot een kustversterking. Ook in de Tweede Wereldoorlog werd het domein ingeschakeld in de alom bekende Atlantikwall. Na zijn regentschap kwam Prins Karel in 1950 zich definitief in Raversijde vestigen. Door een samenwerkingsverband

tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Regie der Gebouwen en het Provinciebestuur werd het voormalig Koninklijk Domein in zijn vroegere staat hersteld.

Via het Openluchtmuseum Atlantikwall, het Memoriaal Prins Karel en de Archeologische site Walraversijde komt men heel wat te weten over een stukje geschiedenis België tussen de 15 de en de 21 ste eeuw.

Vertrek per autobus om 8.30 u aan de parking van Kristus Koning, Zwijnaardsesteenweg te Gent. Bezoek aan het domein tot 12.30 u. Vrij middagmaal en vrije tijd te Oostende tot 18.00 u.

Indicatieve prijs per persoon voor een groep van 30 tot 39 personen : € 22,00. **Hebt u interesse, vul dan de antwoordstrook in die zich achteraan het Contactblad bevindt.**

2. Wie reeds met Jacques Fonteyne op stap ging, weet dat hij een vakkundige gids is. Hieronder geven wij een overzicht van de culturele uitstappen die door hem voorbereid en begeleid worden in samenwerking met S-Plus. De data die telkens vermeld worden, geven de periode aan binnen dewelke de culturele uitstap zich kán situeren. Wij geven evenwel **de voorkeur aan zaterdagen**, omwille van het feit dat heel wat senioren aan een sterk verminderd tarief rijden op spoor tram of bus en dat bovendien voor de wat jongere senioren gunsttarieven gelden gedurende het weekend.

Hebt u interesse, laat ons uw voorkeur kennen door de antwoordstrook in te vullen achteraan het contactblad. De suggesties :

- a) Théo Van Rysselberghe – PSK te Brussel, van 10-02-2006 tot 21-05-06.
- b) Bruegel 2006 – Koninklijke Bibliotheek van België te Brussel, van 12-05-06 tot 03-09-06.
- c) Meesters van de pre-Colombiaanse kunst –Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis te Brussel, van 14-09-06 tot 29-04-2007.
- d) Kunstwerkstede Kortrijk in het Broelmuseum te Kortrijk, van 15-09-06 tot 07-01-2007.
- e) De broedertwist tussen België en Nederland en de erfenis van 1830, in de Predikherenkerk te Leuven, van 03-02-06 tot 30-04-06.
- f) Ensor en de Avant-Garde aan zee, in het PMMK te Oostende, van 30-09-06 tot 25-02-2007.

3. Een rubriek “Lezers reageren”.

In het kader van de Provinciale Oost-Vlaamse “Beleidsparticipatie voor ouderen” en de “Vorming inzake participatie”, wil “Contact” in de toekomst peilen naar wat leeft bij de leden omtrent bestaande en nieuwe maatschappelijke fenomenen. Leden die hun mening of een reactie **gepubliceerd willen zien**, sturen hun kopij op telkens vóór de 20-ste van elke maand :

- a) aan het adres van de redactiesecretaris van “**Contact**” : Freddy D'havé, Kikvorsstraat 23 te 9000-Gent.
- b) Of, **bij vóórkeur zelfs, via het e-mail adres** freddy.d.have@telenet.be

(te versturen naar Francine vander Graaf, Handbalstraat 15, 9000-Gent.)

Antwoord- en inschrijvingsstrook

Naam en voornaam :

adres :

tel.:

Ik wens deel te nemen aan volgende activiteiten:

a) daguitstap naar Oosterdonk op 6 april 2006

metpersonen. – S-Plus leden (€ 33,00)

met personen – niet-leden (€ 38,00)

Inschrijvingen zeker vóór 20 maart 2006 en voor zoverre dat u niet EERDER reeds hebt ingeschreven. (conform de antwoordstrook in het Contactblad van februari 2006).

b) Amuse-gueule met een exotisch tintje “wandelend in Gent, op donderdag, 20 april 2006.

met personen, S-Plus leden (€ 50,00)

met personen, niet-leden S-Plus (€ 55,00).

Inschrijvingen zeker **vóór 16 maart, beperkt aantal deelnemers:** provinciale activiteit.

c) Ik heb interesse voor de activiteiten in projectfase :

- Het Provinciaal Domein te Raversijde 25 april 06
- Théo Van Rysselberghe
- Bruegel
- Meesters van pre-Colombiaanse kunst
- Kunstwerkstede Kortrijk
- De broedertwist België en Nederland
- Ensor en de Avant-Garde aan zee

(gelieve datgene te schrappen wat u niet interesseert)

De inschrijvingen zijn pas definitief, na storting van de verschuldigde bedragen, op het rekeningnummer 001-1173234-95 van Gepensioneerden ACOD-Onderwijs Gent, tenzij anders vermeld, met name op het rekeningnummer van de organisatie die de activiteit mede ondersteunt en verder uitwerkt.